

Documentnummer:2025.17319

Voorstel aan de Raad

Onderwerp	:Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio West-Brabant West		
Raadsvergadering	:26 februari 2026	Agendapunt	
Portefeuillehouder	:A.C.M. Buijsen	Datum	:16 december 2025
Bestuurlijk kader	:Programma Sociaal Domein	Zaaknummer	:Z25.02471

Besluit:

1. Kennis te nemen van de ontwerptekst van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio West-Brabant West.
2. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpregeling.

Inleiding:

Dit voorstel is regionaal voorbereid en wordt voorgelegd aan de raden van de negen gemeenten in de Jeugdhulpregio West-Brabant West.

De negen gemeenten in West-Brabant West werken al tien jaar samen op het gebied van jeugdzorg. Deze samenwerking is robuust: we kopen gezamenlijk jeugdzorg in via het Zorg Inkoop en Informatie Team (het Zi2t) en maken gezamenlijk beleid waar nodig. Vanuit het Rijk gelden inmiddels aanvullende eisen, vastgelegd in de Hervormingsagenda Jeugd en de recent aangenomen Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg. Deze wet wijzigt de Jeugdwet per 1 januari 2027 en verplicht regio's onder meer tot het opstellen van een regiovisie en het instellen van een Gemeenschappelijke Regeling (hierna: GR) voor jeugdzorg. De regiovisie vormt de inhoudelijke basis voor de samenwerking in onze regio, de GR is het juridische instrument om deze samenwerking te borgen.

Voor onze regio-indeling verandert niets, we blijven samenwerken met de negen gemeenten, maar een GR ontbreekt nog. Ambtelijk en bestuurlijk is de afgelopen periode gewerkt aan het opstellen van deze regeling.

Doelstelling en effect:

De wet verplicht gemeenten om de samenwerking in de jeugdzorg officieel te regelen. Met het instellen van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) voldoen we aan deze wettelijke taak. De GR helpt ons om als negen gemeenten de jeugdzorg beter te organiseren. Hierdoor blijft specialistische jeugdhulp beschikbaar voor kinderen, jongeren en gezinnen in de hele regio. De samenwerking in één vaste structuur zorgt voor meer duidelijkheid voor inwoners en professionals. Ook zorgt de GR voor een zorgvuldige en doelmatige inzet van middelen.

Met deze regeling richten we de regionale jeugdzorg stabiel, toekomstbestendig en rechtmatig in.

Argumenten, alternatieven en kanttekeningen:

Argumenten:

De Hervormingsagenda Jeugd verplicht jeugdzorgregio's hun samenwerking juridisch vast te leggen.

Met het instellen van de Gemeenschappelijke Regeling leggen de negen gemeenten hun samenwerking op het gebied van jeugdzorg vast in een duidelijke juridische structuur. De taken van de GR zijn breed en strategisch van aard. Zij omvatten de gezamenlijke inkoop van (hoog)specialistische jeugdzorg, het contract- en accountmanagement met aanbieders, het monitoren en analyseren van gegevens om tijdig te kunnen bijsturen, het organiseren van het regionaal expertteam voor complexe casuïstiek en het faciliteren van beleidsvorming voor de vormen van jeugdzorg die regionaal worden ingekocht. Deze taken vormen een duidelijk vertrekpunt én een stip op de horizon voor de verdere ontwikkeling van de samenwerking. Waar nodig wordt gezamenlijk beleid gemaakt op basis van de Regiovisie West Brabant West en in de toekomst kunnen extra taken worden toegevoegd.

Een openbaar lichaam is de best passende keuze voor inrichting van de GR

De GR wordt vormgegeven als een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid. Deze keuze is noodzakelijk om zelfstandig contracten te kunnen sluiten met zorgaanbieders, een eigen begroting en jaarrekening te voeren, bestuurlijke gelijkwaardigheid tussen gemeenten te waarborgen en risico's en verantwoordelijkheden regionaal te verdelen.

Alternatieven:

De Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg verplicht alle jeugdzorgregio's om uiterlijk per 1 januari 2027 een formele Gemeenschappelijke Regeling (GR) in te stellen. De verplichting tot regionale samenwerking via een formele regeling (zoals de GR) komt voort uit de Hervormingsagenda Jeugd.

Er zijn drie mogelijke vormen: een openbaar lichaam, een centrumgemeenteconstructie of een bedrijfsvoeringsorganisatie. Voor onze regio is een openbaar lichaam de beste keuze.

Openbaar lichaam

Deze vorm sluit volledig aan bij de wettelijke eisen en bij onze manier van samenwerken. Een openbaar lichaam heeft rechtspersoonlijkheid en een eigen bestuur. Daardoor kan het zelfstandig contracten afsluiten, beleid vormen en een eigen begroting voeren. Dit zorgt voor duidelijke afspraken, bestuurlijke gelijkwaardigheid en een stabiele structuur voor de lange termijn.

Centrumgemeenteconstructie

Bij deze vorm voert één gemeente alle taken uit. Dat past niet bij onze regio, waar we al tien jaar werken vanuit gelijkwaardigheid. Bovendien legt deze constructie alle risico's bij één gemeente, terwijl de wet gezamenlijke besluitvorming vereist.

Bedrijfsvoeringsorganisatie

Deze vorm is bedoeld voor uitvoerende taken zoals administratie of ICT. Zij mag geen strategische besluiten nemen. Voor jeugdzorg is juist beleid en inkoop op regionaal niveau nodig. Daarom is deze vorm niet geschikt.

Kanttekeningen:

Politiek bestuurlijke invloed

Politiek-bestuurlijk kan de invloed van colleges en raden anders worden ervaren omdat besluiten via het Openbaar Lichaam worden genomen. Dit risico wordt beheerst door duidelijke afspraken over rapportages, terugkoppeling en betrokkenheid bij belangrijke keuzes. De informatievoorziening sluit aan bij de gangbare informatiestroom.

Bestuurlijk structuur

Verder brengt het Openbaar Lichaam een verandering in de bestuurlijke structuur met zich mee. De lokale autonomie van gemeenten wordt anders vormgegeven: besluitvorming verloopt via de begrotingscyclus van de GR. Dit vraagt om goede communicatie en afstemming om duidelijkheid te geven over verantwoordelijkheden. De verordenende bevoegdheid wordt niet overgedragen en blijft bij de gemeenteraden liggen.

Procedure/planning:

De GR is per 1 januari 2027 wettelijk verplicht. In 2026 zal het proces richting inwerkintreding van een GR verder worden doorlopen. De korte doorlooptijd vraagt extra aandacht, omdat de wet pas definitief is aangenomen op 7 oktober 2025, waarbij de deadline van 1 januari 2027 gehandhaafd blijft, ondanks de verkiezingen in 2026. Het proces is daarom tijdig gestart, anticiperend op de definitieve besluitvorming door de Eerste Kamer.

De planning voor de aankomende periode ziet er als volgt uit:

- Begin 2026 wordt de ontwerptekst van de GR aan de negen gemeenteraden voorgelegd.
- Eventuele aanscherpingen worden nadien verwerkt. Op deze aangescherpte GR wordt in juni of juli een principebesluit van de negen colleges gevraagd.
- In het najaar van 2026 wordt instemming van de negen gemeenteraden gevraagd op de inwerkintreding van de GR.
- De gemeenteraden moeten hun colleges toestemming geven om de GR definitief vast te stellen. De regeling kan pas ingaan wanneer alle gemeenteraden hiermee hebben ingestemd.
- Wanneer dit proces verder succesvol wordt doorlopen, treedt de GR vanaf januari 2027 in werking.

Kosten, baten en dekking:

Aan dit voorstel zijn geen extra kosten verbonden. In de voorgestelde gemeenschappelijke regeling zijn alle financiële bepalingen in lijn met het bestaande regionale beleid en het overzicht diensten, waarop de regionale inkoop is vorm gegeven.

Wel betekent de vorming van een openbaar lichaam dat zij een eigenplanning & control cyclus met bijbehorende documenten moet gaan opstellen en een eigen accountantscontrole moet laten uitvoeren. Organisatiemeerkosten kunnen daarom wel optreden. Dit is een direct gevolg van de wettelijke verplichting om een gemeenschappelijke regeling in te voeren.

Communicatie:

Na vaststelling wordt de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio West-Brabant West gepubliceerd op de website van de gemeente en via de regionale kanalen. Zo worden inwoners en partners geïnformeerd over de Gemeenschappelijke Regeling.

De boodschap is dat de negen gemeenten de samenwerking formaliseren met de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio West-Brabant West. Verdere communicatie over de uitvoering en de voortgang wordt door het college verzorgd binnen de regionale samenwerking.

Bijlage:

Bijlage I: 2025.17282 Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio West-Brabant West

Burgemeester en wethouders van Woensdrecht,	
De secretaris,	De burgemeester,
ing. P.A.C. Bogers	drs. J.J.C. Adriaansen

R a a d s b e s l u i t

Onderwerp : Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio West-Brabant West

Vergadering d.d. : 26 februari 2026 agendanummer :

Zaaknummer : Z25.02471

De raad van de gemeente Woensdrecht,

in vergadering bijeen op 26 februari 2026,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 december 2025,

gelet op de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 en de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg,

overwegende dat een gemeenschappelijke regeling de bestaande samenwerking van de negen gemeenten juridisch vastlegt zodat er een stabiele, toekomstbestendige en juridische structuur ontstaat voor het organiseren van specialistische jeugdzorg en ondersteuning dicht bij het gezin en waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van zorg.

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de ontwerptekst van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdregio West-Brabant West.
2. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpregeling.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 26 februari 2026 :

de raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,